Business of the House

Mr. SPEAKER.—The other Bill has not been reached. I do not know whether the House would like to have it tomorrow.

Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, what about the discussion on the Pay Commission Report?

Mr. SPEAKER.—There are two or three small Bills to be taken up. After the disposal of those Bills, the House may carry on the debate on the Tukol Commission Report. If, unfortunately, the time is not sufficient tomorrow, the discussion on the Pay Commission will be taken up in the next sittings. If the House agrees, I have no objection to that being done.

HON'BLE MEMBERS.—Yes.

Mr. SPEAKER.—I had promised some of the hon. Members that they would be given an opportunity to ask for certain explanations from the Hon. Ministers, and the other item on the Agenda is half-an-hour discussion. Which shall we take first?

HON'BLE MEMBERS.—Explanations from the Ministers, Sir.

Sri K. SANGANA GOUDA (Lingsugur)).—I had given notice of half-an-hour discussion on the Upper Krishna Project.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಇದು ನಭೆಗೆ ಗೌರವ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯದು, ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೇಳುವುದು ದಿನವಹಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದರೆ ನಾವು ನಾಕ್ಟೆಹೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಳಿದರೆ ಇರುವ ವಿಚಾರ ಒದಗಿಸಬಹುದೇ ವಿನಾ ನಮ್ಮ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಈ ರೀತಿ ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I had indicated that I do not entertain Zero hour and instead permit one or two matters to be explained. Under the provisions of Rule 312, liberally interpreted, if a notice is given early in the morning, I may permit one or two matters to be explained at the end of the day, and in accordance with that procedure, I am permitting members to ask certain explanations. I wanted to permit one or two members, but today there is a large number. I may permit 4 or 5 hon. Members to ask for certain explanations.

Sri K. H. SRINIVASA (Sagar).—Sir, half-an-hour discussion finds a place in the regular Agenda. I think, it is better to give priority to that.

Mr. SPEAKER.—I will permit that also, after the explanations are given.

Absence of Ministers at Gandhi Centenary Celebrations at Bangalore

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್,—ಸ್ವಾಮಿ, 27ನೆಯ ತಾರೀಖು ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ತತ್ವ ಪ್ರಚಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಶತಾಬ್ದಿ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸ

ಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು. ಆಹ್ವಾನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್‌ಮಾಡಿ ಹಂಚಿದ್ದರು, ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾದಿದ್ದರು. ಆ 5 ಜನರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿವಾದಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಈಗ ಗಾಂಧಿಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಎಲ್ಲರೂ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಾರಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತನಿಗೆ ಅಗೌರವವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ನೆರವಿದ್ದ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ. ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು. ವೀರಶೈವ ತತ್ವ ಪ್ರಚಾರ ಸಂಘದವರು ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದರೆ, ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ವ್ಯವಹಾರದ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸಂಘದವರು ನನ್ನ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬು ಬರೆದಮೇಲೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಓರರ್ ಆಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಆ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನೆನಪಿಲ್ಲ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ, ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬರೆಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು 25 ನೆಯ ತಾರೀಖು ಶ್ರೀಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ಇನ್‌ವಿಟೇಷನ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಆದಕ್ಕಾಗಿ ತತ್ವ ಪ್ರಚಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆದೆ. ಬರೆದಿರುವ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

I am reading the letter written by my Private Secretary to the Organiser, Gandhi Centenary Celebrations, H. B. Samaja Road, Basavanagudi, Bangalore–4.

> "Dear Sir—In connectiou with the acceptance of the Minister for Development and Co-operation to participate in the Centenary Celebrations of Mahatma Gandhi on the 25th, I am desired to state that the Minister has unavoidably to proceed to Coorg with the Deputy Minister for Industries in connection with some function, which is important. So, the Minister pleads his inability to request you to excuse him for the incovenience caused, He wishes the function all success."

ಹೀಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಹೇಳುವುದು, ಓರರ್‌ನ್ನಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಉಂಟು, ನಂತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಚಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೋಗಲು ಅನಾನುಕೂಲವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ (ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜವಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಗುಬ್ಬಿಯಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ನಿಜವೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅದು ಏಕೆ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರಣ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಬ್ಬರು ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು ಅಂತ ಅನ್ನುವವರು ಬಂದು ಈ ಸಾರಿ ಗಾಂಧಿ ಸೆಂಟನರಿ ಸೆಲಬ್ರೇಷನ್ ಅಂತ ಏನೂ ನನಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಿಡುಮಾಮಿಡಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪ್ರಿಸೈಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಾವು ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಎರಡು ಸಾರಿ ಬಂದಿದ್ದರು ಆಗ ನಾನು Endowment ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಲ್ಲ. ನಾನೇಕೆ ಬರಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬರಲೇಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಪಟ್ಟರು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಂಗೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಕೇಳದೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬರಲೇಬೇಕೆಂದರು. ನಾನು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿ ಟೈಂ ಇದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಂತರ ಅವರು ಬಂದು ರಿಮೈಂಡ್ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನ ನಮಗೆ ಒಂದು ಇನ್‌ವಿಟೇಷನ್ ಬಂತು. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದನ್ನು 6 ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ? ಮತ್ತೆ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಅವರು ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಲೂ ಇಲ್ಲ ಬರೆಯಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಈ ರೀತಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತರಹ ಹೇಳಿ ಅವರು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದೇ ದಿವಸ ನನ್ನ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

> " With reference to your invitation extended to the Hon'ble Minister for Agriculture to participate in the Gandhi Centenary celebrations organised under the auspices of the Veerashaiva Tathwa Prachara Sangha on 25th January 1969 at 6 p.m., I am directed to state that the Minister pleads his inability to attend the function as he has to fulfil an engagement at Mysore. The Minister wishes the function all success."

ಅಂತೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೀರಲ್ಲಾ ಬನ್ನಿ ಅಂತ ಅಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಮೇಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸಾಕು ಬಿಡಿ ಹೋಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಾನು ಬಿಡುವವನಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಐ ಪ್ಲೀಡ್ ನೋ ಗಿಲ್ಟ್ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ಸ್ವಾಮಿಜಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಅಡ್ವೈಸರ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಬೇಕು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರೆ ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಂತೂ ಇಂತಹ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಅನೇಕರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಮಂತ್ರಿಗಳಿರಲ್ಲಾ ನಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ನೀವೂ ಅಡ್ಜಬೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲಾ !

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಭಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri B. P. GANGADHAR.—Swamijis know what exactly these people are. Don't make such comments on Swamijis. We hold Swamijis with great respect.

Sri B. RACHAIAH.—I am not referring to Swamiji. I am making a responsible statement.

Sri B. P. GANGADHAR.—* * * * Why does the Hon'ble Minister bring his name here. You should not try to name the Swamiji here.

Sri B. RACHAIAH.—I am not referring to Swamiji.

Sri K. PUTTASWAMY.—On a point of order, Sir. Some of the Hon'ble Members of this side and that side are addressing directly. Under the Rules of this House they have to address through you.

Mr. SPEAKER.—I uphold the point of order of the Hon'ble Minister. All the members should address through me and should not address each other across the Table. The time allotted is over. I have extended the time.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇಂತಹ ಥ್ರೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ನಾನು ಬಗ್ಗುವವನಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿಜಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಜನ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ 6 ವರ್ಷದಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಸ್ವಾಮಿಜಿಗೆ ಆಗಲಿ ಯಾವ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜನ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅದರಂತೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರನ್ನೂ ಕೂಡ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

Sri B. P. GANGADHAR.—I rise to a point of order. Swamiji is not here. If you make any reference, he must be here to defend himself. This is the procedure you have preached us. These responsible Ministers are making Statement that Swamiji was interested. These people will go there and prostrate before them. No Swamiji is interested to boost himself. * * * *

Sri B. RACHAIAH.—This kind of statement I am not tolerating.

6-30 P.M.

Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, I raise a point of order. The Hon'ble Minister must withdraw his words.....* * *

Mr. SPEAKER.—The point raised by hon'ble Member Mr. Gangadhar has no force in it. I have been telling the hon'ble Members that no name should be dragged here. As far as I heard, the hon'ble Minister for Agriculture has not dragged in anybody's name and not referred to any particular Swamiji. The point is the Hon'ble Minister was stating that some persons who surround the Swamijis want to take advantage. There is no allegation nor any disrespect shown to any particular Swamiji and as such, there is no point of order. Hereafterwards, if the Hon'ble Members do like this, I will have to adjourn the House and there will be no scope for half-an-hour discussion. Therefore, I would request the Hon'ble Members to co-operate with the Chair and hear the statement of the Hon'ble Minister for Agriculture.

Sri B. RACHAIAH.—Sir, I have nothing to add. You have clarified the position. I thank you very much, Sir.

---

* * * * Matter expunged as ordered by the Chair.

* * * Matter not recorded as ordered by the Chair.

† Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I submit that certain expressions used by Hon'ble Member Mr. Gangadhar may be expunged from the record. **** this is a sort of expression casting reflections on the character and conduct of the Hon'ble Members of this House and such sort of statements should not be made. Sir. in raising this point, let the hon'ble Members do not feel that just because those words were expressed against one of my colleagues I have raised it, even if that had been referred to any hon'ble Member of this House, I would have raised the same point.

Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, I repeated again ****

Mr. SPEAKER.—I shall look into the point raised by Hon'ble Minister Mr. Puttaswamy after examining the records.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವರ್ತೂರು).—ಸ್ಪೀಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾರೋಪವನ್ನು ನೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಕೆಳಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ಮಧ್ಯ ಭಾಷಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಾಯಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾರೋಪವನ್ನು ಎತ್ತತಕ್ಕ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಇದರ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಮಾನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನು ನುಣ್ಣಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನಂತರ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾರೋಪವೇನಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಖಚಿತವಾಗಿ ರೂಲ್ ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಹಾವಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಯಾರು ಇಂಥಾ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇಂಥಾ ರೂಲ್ ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೋ ಆದೇ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಬ್ಬರು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವರು ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಇವರನ್ನು ಬನ್ನಿ ಎಂತ ಕರೆದರೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಆಗ ಇದೇ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ—ಅವರನ್ನು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಎತ್ತಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೇಟ್. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆಗ ಇಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ—ಅವರನ್ನು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು ಎಷ್ಟು ಇರ್ರೆಲವೆಂಟೋ ಇಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ—ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಬಾರದು ಎಂಬುದು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಇರ್ರೆಲವೆಂಟ್. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸಾಧು ಸಮಾಜದವರು ಗೋವಧೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದರು—ಎಂದರೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಬಾರದು—ಅವರು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಅಥವಾ ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಋಷಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನೂ ಎತ್ತಬಹುದು. ಆಗ ಆ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು ಅಂತ ಹೇಳುವುದು ಅದು ಮೋಸ್ಟ್ ಇರ್ರೆಲವೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The member is wasting the time. He must state his point of order.

**** Expunged as ordered by the Chair.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವೇಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಟೈಂ ಆಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—I uphold the point of order raised by Sri K. Prabhakar. He says that this rule 311 is much abused. Points of order are raised which do not serve the purpose for which that rule is meant. I request the Hon'ble Members not to resort to this rule merely to get an opportunity to speak in the House. Rule 311 is not meant for that purpose. I have already indicated this morning that any Hon'ble Member raising a point of order should in the first instance indicate what particular rule of the rules of business or the provision of the constitution is violated, and then proceed to say how it is violated. If this procedure is followed, I think much of the abuse that we find will disappear. I therefore while upholding the point of order, request Hon'ble Member not to unnecessarily draw upon the provisions of rule 311.

Sri M. NAGAPPA.—Sir, I rise to a point of order. The Hon'ble Member Sri Prabhakar used the expression : *'criminal waste of time'*. It has been held that the expression 'waste of time' is unparliamentary. To say 'criminal waste of time' is much worse. 'I want to know from the Hon'ble Minister for Parliamentary Affairs whether he is going to support that statemant ?

Mr. SPEAKER.—I request the Hon'ble Members to give me authorities on the subject.

Sri M. NAGAPPA.—Let it be kept open, Sir, I will submit the authorities tomorrow.

Mr. SPEAKER.—I have now got the record of Proceedings

* * * *

The expression used by Sri Gangadhar is a direct attack on the Members here. I am sorry such words were used here. I order the expungement of these words, if Mr. Gangadhar thinks it fair, let him withdraw these words and express regret for using them.

Sri B. P. GANGADHAR.—No, Sir.

Mr. SPEAKER,—Then as I already ordered, this particular expression will be expunged from the proceedings.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I am raising a point of privilege. Sir, the expression used by the Hon'ble Member Sri B. P. Gangadhar amounts not only to a breach of privilege of the Members here, but also contempt of this House. Therefore Sir, I move that this House may kindly take this privilege motion into consideration.

****** Matter expunged as ordered by the Chair.**

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister will please give it in writing.

Sri P. V. AITHAL (Suratkal).—On a point of order, Sir. While replying to Sri Gangadhar, the Hon'ble Minister for Agriculture took the file in his hands and bumped it on the table and his attitude was threatening the member. Does it not amount to making a gesture against the Member concerned ?

Mr. SPEAKER.—I have noticed it. There is no point of order.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.-In the first the place the procedure that was followed was not conducive—holding all the Ministers as though they are accused and come to the dock and they should be courtmartialled. Sir, I must say that the procedure you permitted was not correct and that has led to all this scene. If there was any motion from my hon. friend Sri Vatal Nagaraj it is that he wants to bring to the notice of the House and ultimately to the country that as responsible Ministers of the State they have accepted an engagement and they ought to comply with that engagement. That is what he intended. Now the matter could have rested at explaining the position because it all happened and came in the Press.

Mr. SPEAKER.—What does the hon. Member want me to do ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am appealing. If the Hon. Minister wants to talk further, it is open to him. We are treading on delicate ground. I can quite understand the feelings of the Minister Sri B. Rachiah. He felt hurt by the way some reference was made. Of course we can say that the words he used were not fair and decorous and they are not correct. There, you have expunged. Now I would request my friend Sri B. P. Gangadhar—that after all the English language is so elastic that if he expresses regret, it would enchance our prestige. Instead of taking it further I wouldappeal to him to express regret for what all has happened.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಉಭಯತ್ರರೂ ತಪ್ಪು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಉಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮರೆತು, ದಯವಿಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರು ಅವರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಆಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

Mr. SPEAKER.—I made a gesture, but the Hon'ble Member refused.

Sri B. P. GANGADHAR.—I did not mean to wound anybody's feelings. But allegations were recklessly made against the religious heads.....

Mr. SPEAKER.—While expressing regret, the member should do it in a proper way. Why does he say recklessly and all that ?

Sri B. P. GANGADHAR.—I was really hurt being a disciple of Swamijis that such a statement should be made on the floor of the House. In fact if I have hurt the feelings of anybody, I am sorry for it.

Mr. SPEAKER.—Why should not the hon. Member say " I express regret".

Sri B. P. GANGADHAR.—If at all it has hurt anybody, I regret.

Mr. SPEAKER.—Does it satisfy the Hon. Minister ?

Sri K. PUTTASWAMY.—Yes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We will presume that for some reason they could not attend the function. Let us stop at it.

Sri S. V. AGNIHOTRI (Dharwar Rural).—You must give a chance to all Ministers to explain the reasons.

Sri B. RACHAIAH.— When this question is raised in the Assembly, please allow us to explain.

Mr. SPEAKER.—I think we are losing time.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಅಂದಿನ ದಿನ ಇನ್‌ವಿಟೇಶನ್ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಫಂಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಒಂದು ಮೆಸೇಜ್ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಶಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲವು ಜನರು ಬಂದು ಜನವರಿ 10ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಂಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದು ಆಫೀಸಿನ ಯಾವ ಪೇಪರಿನಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. 24ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ನಾನು ಊರಿನಲ್ಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಮಾಗಾವಿ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನೂ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

Notice of Adjournment Motion

re : excesses upon the Marathi people in Belge

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—I will read the notice only. I have given notice of an adjournment motion. I will read the contents.

> "In Belgaum Municipal area section 35 of Mysore Police Act is promulgated since 23rd January 1969. Yet the Kannada students of Lingraj College, Belgaum took a procession on 24th January 1969 at 1 P.M. and went to the Medical College. On the way, they stopped the car of Navayug Soap Factory who is a Marathi man and removed the Marathi Board. Afterwards they entered the Medical College and compelled the authorities to close down the college. The Kannada students who are residing in Neelaya Boarding in Marathi Galli, had thrown dung on almost all marathi Boards in Marathi Galli. This has been brought to the notice of the Superintendent of Police, Belgaum and told him to see the Board. He had not come. Similarly the Kannada students of Benyan Smith High School took procession on 25th January, 1969 at 1 P.M. and threw stones on Rickshaw Near Bogervesa. All this is done with the instigation and protection of the Police and the police officers."

Hence this may kindly be allowed.